I чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 84. JERSEY CITY and NEW YORK, СЕРЕДА, 10-го ТРАВНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, WEDNESDAY, MAY 10, 1967 No. 84. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Вівторок, 9-го травня, 1967

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР БІЛОГО ДОМУ ДЖОРДЖ КРІСТІЄН заявив журналістам, що стан здоров'я президента Джансона дуже добрий. Президент звертає увагу на те, щоб не прибувати на вазі, бо він нездужав на серцеву атаку. Журналіст зауважив, що Президент виглядає стрункіше, і питався секретаря Білого Дому, яка цьому причина. Секретар відповів, що Президент зберігає строгу дієту щодо кальорій, але він не має жадної причини тратити фунти, бо почувається дуже добре при цій вазі, яку він зберігає вже довгі роки.

НЮЙОРКСЬКИЙ КАРДИНАЛ ФРАНСІС СПЕЛЛМАН закликає американців підтримувати збройні сили ЗДА у В'єтнамі. Він промовляв на прийнятті після Св. Причастя Товариства св. Юрія, до якого належать протестанти, працівники Поліційного Департаменту при Міській Управі в Ню Йорку. Прийняття відбулося в готелі Волдорф-Асторія. Кардинал Спеллман сказав, що американські вояки б'ються у В'єтнамі проти атеїстичного комунізму. Він закликав бути вірним американізмові, що повинен бути для нас стандартом і провідною зорею. В прийнятті взяли участь 2,000 осіб. Кардиналові Спеллманові признали нагороду Золотого Статута за службу Богові і за службу для американських збройних сил, яких він є військовим єпископом.

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ ЕДВАРД БРУК гадає, що республіканець Президент зможе легше прийти до порозуміння з Північним В'єтнамом, як теперішній президент демократ Джансон. Сенатор Брук недавно підтримував в'єтнамську політику, але тепер він приєднався до ліберальних республіканців, які твердять, що демократичний Уряд не може засісти до конференційного стола з представниками Північного В'єтаму. Брук є першим сенатором негритянського походження. Він є сенатором із Масачусетсу. На думку цього сенатора північно-в'єтнамський президент Го Чі Мін „можливо був би охочий засісти до конференційного стола" з новим Президентом ЗДА, який предложив би нову програму до розмов.

ПЛЯНУЮТЬ ВИКОРИСТАТИ КАНАДІЙСЬКУ Виставку в Монтреалі для майбутнього університету. До такої думки приходять визначні канадійські громадяни, які відвідують Експо 67. Цю Виставку відкрито 28-го квітня. Досі число відвідувачів більше, як передбачали її організатори. До кінця минулого тижня воно переступило три мільйони. На основі дотеперішніх успіхів організатори Виставки передбачають, що Експо 67 відвідають до 27-го жовтня, коли її мають закрити, 50 мільйонів осіб. Перед відкриттям передбачали, що число відвідувачів винесе 35 мільйонів. Перед важливішими павільйонами, кращими ресторанами і розваговими місцями стоять довгі черги людей. Вже тепер ідуть розмови про те, щоб зорганізувати університет, що був би міжнародним науковим центром.

АМЕРИКАНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДЛЯ ПОБОРЮВАННЯ пістряка твердить, що цигарки вбивають річно коло 300,000 осіб. Це Товариство схвалило резолюцію, в якій закликає шпиталі, клініки, центри здоров'я, лікарів і дентистів, щоб заохочували людей не курити. Закликають не дозволяти на те, щоб автомати - машини продавали цигарки в шпиталях та клініках Лікарі, дентисти, медичні сестри та санітарна обслуга повинні прикладом заохочувати пацієнтів не курити. Американське Товариство в справі пістряка відбуло триденні наради в Далласі в Тексасі. Темою нарад була проблема курення і пістряка.

У СВІТІ

„ЧЕРВОНОГВАРДІЙЦІ" В ПЕЙПІНҐУ ПРИЗНАЮТЬ, що в різних китайських містах і провінціях вони стрінули і далі стрічають сильний спротив. Боротьба за владу між прихильниками Мао Тсе-тунґа та Лію Шао-чі продовжується. Центральний уряд намагається приєднати для Мао армію, яка в численних випадках тримається осторонь, зберігаючи „невтральність" у внутрішньо-партійній розгрі. У місті Ченґту прийшло в минулому тижні до справжнього бою між двома таборами, при чому у вуличних сутичках брали участь к. 30.000 демонстрантів.

У ДАХАВ В ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ВІДБУЛОСЯ в неділю 7 травня ц. р. святочне відзначення 22-річчя визволення в'язнів тамошнього великого кацету американськими військами. У кацеті в Дахав згинуло коло 30.000 в'язнів, здебільша жидів, але також багато німців і інших політичних в'язнів. Кацет в Дахав був заснований ще у 1933 році, зараз після приходу Гітлера до влади, не для масового винищування жидів, як Освєнцім чи Треблінка, а для німецьких противників режиму Гітлера.

ПОРТУГАЛІЯ ПРИГОТОВЛЯЄ УРОЧИСТЕ ПРИВІТАННЯ Папи Павла VI, коли він прибуде до Фатіми за 90 миль на північ від Лісбони. Папа прилетить туди в суботу 13 травня ц. р. на започаткування святкувань 50-тиріччя появи Пречистої Діви Марії трьом пастушкам у Фатімі. Назустріч Папі виїде цілий португальський уряд на чолі з Салязаром. Тим часом 1.000 робітників приготовляють маленьке містечко Фатіму на приїзд прочан, яких сподіваються від одного до трьох мільйонів осіб.

НА „СУДІ" У СТОКГОЛЬМІ, ЩО ЙОГО ПЕРЕВОДИТЬ „ТРИБУНАЛ ДЛЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНЦІВ", ВІДЧИТАНО різні „документи", які мають потвердити тезу секретаря 90-літнього британійського Бертранда Рассела, Ралфа Шенмана, що Америка переводить у В'єтнамі ґеносид. Ралф Шенман, американець з народження, нібито здібрав у Північному В'єтнамі „докази", що американці „свідомо" хочуть винищити північно-в'єтнамський нарід — бомбами, газами і бактеріями.

ПОЛЬСЬКИЙ КАРДИНАЛ СТЕФАН ВИШИНСЬКИЙ БОРОНИВ пам'ять Папи Пія XII проти очорнювання його „людьми, які не розуміють його", Вишинський згадав про це у своїй проповіді до поверх 20.000 вірних у костьолі св. Хреста у Варшаві в минулу неділю. Жидівський письменник Гайнц Гохгут закинув Папі Пієві XII у своїй драмі „Депутат", що той Папа нібито не виступив проти масового винищування жидів Гітлером за останньої світової війни.

ПРЕЗИДЕНТ ЄМЕНУ АБДУЛЛАХ АЛЬ САЛЯЛ ЗАЯВИВ, що він „забув уже" і „вибачив" американцям, що вони змовлялися на його життя і готов старатися за більшу допомогу від Америки, якщо тільки Америка не буде допомагати єменським роялістам. Абдуллах аль-Салял є насправді слухняним знаряддям єгипетського президента Гамаля Абдель Нассера і спирається на єгипетському війську, що стаціоноване в Ємені.

Екзекутива УККА відбула свої місячні наради

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 5 травня 1967 р., тут в приміщенні Наукового Товариства ім. Шевченка відбулися чергові місячні наради УККА, які відкрив і ними проводив спершу один із віце-президентів Лев Футала, а згодом екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір. Після прийняття протоколу попередніх нарад професор Лев Добрянський, президент УККА, виголосив обширне справоздання з діяльности за останній місяць. Між іншими справами звітодавець заторкнув питання участи УККА в Конференції Об'єднаних Націй; участи у цьогорічному відміченні Тижня Поневолених Націй, зокрема у столиці Вашинґтоні, де підготовляється відповідна конференція та бенкет, за видатною участю президента американського робітництва Міні; утворення окремого видавництва УККА, статут якого зреферував правний дорадник УККА адв. Іван Робертс; акції видачі поштової марки Т. Шевченка в 50-річчя відновлення української держави і ін. Касир УККА д-р Ярослав Падох склав справоздання з господарки установи за перше чвертьріччя 1967 року та окремо за місяць квітень. Прибутки за перший квартал досягли суми $24.605.17 й разом з сальдом з 1966 року виносять $37,665.16. Витрати виносять $16.575.14, отже осталася надвишка в сумі $21.090.02. За чотири місяці цього року до Українського Народного Фонду вплинула сума $26,712,17. Справоздання з господарки УККА в першому кварталі ц. р. буде скоро проголошене в пресі. Також незабаром появиться повна листа жертводавців на УН-Фонд в 1966 році. Продовжується також збірка на набуття дому УККА в Ню Йорку й переговорюються з українськими фінансовими установами та їх централями, щоб вони утворили господарський комітет для цієї збірки. Схвалено проголосити заклик до громадянства в справі приспішення цьогорічної збірки національного датку, як з уваги на збільшені потреби, так і на Світовий Конґрес Вільних Українців. Екзекутивний віце-президент Йосип Лисогір склав справоздання з праці Консолідаційної комісії, яка постала для поладнання непорозуміння, що виникнуло після останнього Конґресу УККА, як також принято до відома та передискутовано справу непорозуміння внутрі Відділу УККА в Філядельфії й схвалено звернутися до заінтересованих сторін із закликом, щоб вони доклали всіх старань до того, щоб у замітний рік 50-річчя Української Національної Революції, 25-річчя постання УПА та першого Світового Конґресу Вільних Українців, довести до повного порозуміння поміж порізненими сторонами. Вирішено продовжувати ці намагання старанням окремих комісій, які для цього утворено. На внесення голови Шкільної Ради УККА д-ра Едварда Жарського схвалено кредит до висоти $2.000 для потреб тієї Ради. Пізно вніч, після першої години, закінчилися наради. Чергові відбудуться 2 червня ц.р.

Сенатор Іван Гнатишин помер від удару серця у Саскатуні

Саскатун, Канада. — Тижневик „Поступ" з Вінніпеґу в числі з 7-го травня приніс коротке повідомлення, що під час закінчування того числа до друку надійшла вістка про несподівану смерть на 60-му році життя загально-любленого і шанованого у Канаді сенатора Івана Гнатишина. Смерть сталась 2-го травня 1967 р. під час розмови сл. п. Сенатора з кол. прем'єром Канади, тепер лідером опозиції Джаном Діфенбейкером.

Сенатор Іван Гнатишин народився в Україні в с. Вашківці на Буковині 1907 р. Його батько Михайло виїхав до Канади раніше, а мати з сином Іваном прибула до цієї країни, коли він був шестимісячною дитиною. Родина, важко працюючи, дала Іванові змогу набути освіту, спочатку в Саскачевані, потім у Йорктоні, і в кінці — в Саскачеванському університеті. У 1930 р. Іван Гнатишин закінчив факультет філософії, а в 1932-му році — факультет права. До 1942 р. провадив самостійну адвокатську канцелярію, а далі з кількома спільниками, у Саскатуні. Після кількох невдалих кандидувань, був кілька років президентом товариства Консервативної партії у Саскатуні. У 1959 р. прем'єр Дж. Діфенбейкер іменував його сенатором. Впродовж 11-ти років сен. І. Гнатишин був членом дирекції Інституту ім. Петра Могили, та і вся його родина, з дружиною Галею Піць з Йоркстону, і дорослі діти є активними в українському громадському і культурному житті. Сл. п. Сенатор Іван Гнатишин брав участь у праці ОН, як член делеґації Канади. Він відвідав УССР і потім ділився з багатьма людьми своїми болючими спогадами з побаченого. Хоча виріс поза межами України — чудово володів українською мовою. Канада, а в тому і вся українська спільнота втратила в особі сл. п. Сенатора Івана Гнатишина свого видатного Діяча.

СТВОРЕННЯ ПОСТІЙНОЇ КООРДИНУЮЧОЇ УСТАНОВИ ЩЕ ОДИНОКА БІЛЬША ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВНОГО КОМІТЕТУ ДЛЯ СКВУ

Торонто. — Створення відповідної установи, яка постійно діяла б як координаційне тіло для громадсько-суспільного життя українців у вільному світі та в їх зусиллях допомогти українському народові в його змаганнях до волі і незалежности залишається ще одинокою більшою проблемою в праці Підготовного Комітету Пан-Американської Української Конференції для Світового Конґресу Вільних Українців. Виявили це виразно наради цього Комітету минулої суботи і неділі, 6 і 7-го травня в Торонті, про які вже було коротке офіціяльне повідомлення у вчорашному виданні „Свободи".

Дві концепції

У підготові статуту для такої координаційної установи та в дебатах над проєктами такого статуту виявилися виразно дві концепції. Одна думка — створити Світовий Союз Вільних Українців, що мав би бути організаційно-громадською надбудовою з усіми законодатними й екзекутивними повновластями та завданнями і складним апаратом керівних органів. Друга концепція — створити тільки щось в роді координаційного бюра, яке вдержувало б контакт між українськими поселеннями в поодиноких вільних країнах та приготовляло черговий Світовий Конґрес уже з конкретнішими цілями. Арґументуючи й обстоюючи першу концепцію тіснішої світової організації вільних українців, висловлюється головно думку, що перший Світовий Конґрес розминувся б із своєю ціллю та не виконав би свого завдання, якщо такої надбудови не залишив би. Прихильники другої концепції вважають, що українці у вільному світі ще „не готові" до такої організації, що її оформлення натрапляє на багато труднощів і комплікацій як внутрішнього, так і зовнішнього характеру і тому на першому конґресі треба створити тільки вільну в своїй схемі і системі провізоричну установу, яка може стати першим кроком до відповідного стислого організаційного оформлення в майбутньому. Під час нарад висловлено багато всіляких арґументів і їх матиме на увазі Статутова Комісія, що має приготовити остаточну форму проєкту відповідної світової координаційної української установи. Комісія відбуде свої наради в Ню Йорку вже з кінцем цього місяця.

Програма СКВУ

До важливих справ, що їх вирішено на останніх нарадах Підготовного Комітету, належить програма СКВУ. Конґрес формально триватиме від 12-го листопада до неділі 19-го листопада, при чому на пленарні його сесії передбачається три останні його дні. Чотири перші дні призначені на сесії, з'їзди і конференції молодечих, професійних, жіночих, виховних та всіх інших угруповань, які бажатимуть відбути такі зустрічі в рямках СКВУ. Вони опісля, під час пленарної сесії, зможуть скласти відповідну заяву про вислід їх нарад і рішень та передати Резолюційній Комісії відповідну резолюцію, яка опісля, на рекомендації цієї Комісії, може

(Закінчення на стор. 3-ій)

Впродовж 4-х місяців ЗДА пробували замиритись з Північним В'єтнамом

Вашинґтон. — "Associated Press" виявила 4-місячні поважні заходи щодо замирення між ЗДА і Північним В'єтнамом. Ті заходи розпочались ініціятивою керівника польської репрезентації в Міжнародній Контрольній Комісії у В'єтнамі, куди належать Індія, Канада і Польща, Януша Левандовського, який в столиці Північного В'єтнаму Ганої довго переговорював з тамошніми вожаками і на основі тих розмов з ними виготовив плятформу закінчення воєнних дій у В'єтнамі на базі 10-ох пунктів. Левандовский стрінувся в італійській амбасаді в Сайґоні з тамошнім американським амбасадором Генрі Кеботом Ладжом, який негайно повідомив про це Вашинґтон. Внаслідку — Президент видав розпорядження, щоб американські літаки не бомбардували Північний В'єтнам ближче до Ганою, як у віддалі 10-ох миль від того міста. Таке рішення передано до відома північно-в'єтнамському урядові, з тим, що Америка чекає на відповідний доказ доброї волі так само збоку Північного В'єтнаму. Американці запропонували перенести тайні дипломатичні розмови про замирення на терен Варшави і дальші розмови мав вести тамошній амбасадор Джан Гроновскі. Але польський міністер закордонних справ спротивився будь-якому ближчому з'ясовуванню 10-ох точок, що їх виготовив Левандовский, а Північний В'єтнам нічого не відповів на американський жест. Налети 13 і 14 грудня мин. року на передмістя Ганою загострили ситуацію. У квітні ЗДА відновили ці налети.

Орбітер 4 кружляє довкола Місяця; він буде його фотографувати

Пасадена, Каліфорнія. — Випущений з Кейпу Кеннеді на Флориді космічний корабель Орбітер 4 четвертого травня почав кружляти довкола Місяця на такій висоті, що зможе сфотографувати коло 97 відсотків його поверхні. Орбітер 4 відбув 240,000 миль дороги до Місяця без перешкод. Інженери з Джетової Ляборатоії в Каліфорнії за допомогою сиґналів „наказали" йому скинути ракету, щоб сповільнити швидкість лету до 1,400 миль. При цій швидкості Орбітер 4 міг почати кружляння довкола Місяця, попавши в його притягання. Найдальше його віддалення від Місяця становить 3,790 миль, найменше — 1,677. Одне кружляння становить 12 годин. Фотаграфувати Місяць почне в четвер 11-го травня о год. 9:30 перед полуднем. Орбітер 4 важить 860 фунтів. Він має подати численні фота, щоб можна було зробити докладну мапу Місяця. Довкола Місяця кружляють ще Орбітери 2 і 3, але їхні камери вже не діють. Нема небезпеки, щоб ці космічні кораблі зударилися в космосі, бо різні їхні орбіти.

Президент обіцяє продовжувати програму поборювання вбогости

Вашинґтон. — Президент Джансон разом із дружиною приймав в Білому Домі 450 жінок, які добровільно працюють в програмі поборювання вбогости, і заявив їм, що він зовсім не думає залишити свій плян допомоги вбогим районам, як довго він залишиться в Білому Домі. Заява Президента була відповіддю негритянському провідникові д-рові Мартинові Лютерові Кінґові, який твердить, що Президент менше дбає про допомогу вбогим внаслідок війни у В'єтнамі. Президент признав, що досі замало зроблено в ділянці поборювання вбогости, але заявив Джансон „ми тільки зачинаємо здійснювати цю програму". Президент в своїй промові відповідав і на критику деяких конґресменів, які невдоволені з того, що забагато видається на внутрішню програму. Президент твердив, що не мають слушности ті, які гадають, що не можна зліквідувати вбогости.

Проф. Григорій Ващенко, педагог і вчений помер на 92-му році життя

З рамени Головної Ради НТШ і Делеґатури УВУ в ЗДА, надійшла вістка, що дня 4-го травня 1967 р. у Мюнхені в Західній Німеччині помер на 92-му році трудолюбного життя видатний педагог і науковець проф. Григорій Ващенко.

Народжений 1878 р. на Наддніпрянщині, вчився в Київській Духовній Академії, був з 1918 р. доцентом і згодом професором педагогіки Інституту Народної Освіти в м. Полтаві, а від 1936 р. — у Пединситуті в Сталінграді. На еміґрації сл. п. проф. Г. Ващенко був професором Українського Вільного Університету членом Богословської Академії, з 1950 р. її ректором, дійсним членом НТШ, за праці в ділянці виховання молоді був почесним членом СУМ та ін. організацій. Крім педагогічної, теоретичної і практичної, діяльности професор Григорій Ващенко написав повість із сільського життя „До ґрунту" в 1912 р., а між багатьма його науковими працями особливо виділяються „Загальні методи навчання", „Основні лінії в розвитку сов. педагогіки й школи", „Виховання волі й характеру", „Виховний ідеал" та ін.

„Данді", Шотляндія — Збірна Українців вже сьогодні у Гаррісоні, Н. Дж.

Великі міжнародні футбольні змагання між дружинами „Данді" із Шотляндії та Збірної Українців ЗДА і Канади відбудуться вже сьогодні, в середу, вечером на стадіоні ім. Дж. Ф. Кеннеді при Дей Ст. (бічна вуличка від Гаррісон Евню) у Гаррісоні, Н. Дж. Початок самих змагань визначений на год. 8.30 вечером, але починаючи вже від 7.30 на цьому стадіоні буде цікава програма. Тренер і змагуни „Данді" проведуть семінар для тренерів і футболістів високих і середніх шкіл, якому приглядатимуться численні симпатики футболу. Опісля, від год. 8.00, почнеться вже офіційна частина цієї міжнародної імпрези, спонзорованої Українським Народним Союзом: привітання гостей, промова гол. предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора та голови Української Спортової Централі Америки і Канади д-ра Михайла Снігуровича, а дальше представлення змагунів обох дружин і спів національних гимнів.

Керівник Збірної Євген Чижович вже проголосив початковий склад репрезентативної дружини, який в укладі 1-4-2-4 виглядатиме ось так: Володимир Тарнавський (Орест Банах), Мирон Воробець — Микола Павлишин — Богдан Лялька — Мирон Куляс, Зенон Снилик — Евген Кравець, Михайло Нога — Олесь Чайка — Лев Довгалюк — Ришард Скора. На резерві, крім поданого вже вгорі воротаря: Степан Яник, Олександер Попович і Лев Вільчак. У цьому новому складі немає трьох раніше проголошених змагунів, а саме Володимира Чижовича, Володимира Каздоби і Миколи Крата. Останній з них вже раніше зрезиґнував з участі у змаганнях, а В. Чижович і В. Каздоба не можуть виступити до цих змагань через приналежність до клюбу непризнаної Американським Футбольним Союзом Ліґи. Роблені від деякого часу старання про дозвіл на їх участь не принесли до часу випуску цього числа сподіваного успіху.

Збірна Українців у поданому вгорі складі — це група найкращих українських змагунів, які в дану пору активні на терені Америки і Канади. В цьому складі є змагуни таких клюбів: „Тризуба" з Філядельфії, „Чорноморської Січі" з Нюарку, „Крил" з Шикаґо, УСК-у з Ню Йорку, „Левів" з Шикаґо, „України" з Торонта, „Львова" з Клівленду та „України" з Монтреалу. Від цих наших репрезентантів та від всіх симпатиків футболу, які повинні прибути на ці великі футбольні змагання, залежить, чи наша міжнародна спортова імпреза буде успішною. Можна без сумніву ствердити, що УНСоюз подбав про все те, що повинно б у вислідi принеести цей успіх українського спорту та українського імені на міжнародному форумі. Перепродажа квитків виявила велике зацікавлення цими змаганнями, але ще є багато місць на стадіоні, який поміщує 7,000 глядачів (у тому 4,000 сидячих місць).

В прерві змагань виступлять танцюристи „Лиману", Танцювальної Групи Осередку СУМА з Пассейку і шкотська орхестра.

ЗА 5 ДНІВ ВЕЛИКЕ СВЯТО ІВАНА ФРАНКА У „КАРНЕҐІ ГОЛ"

Ню Йорк. — Головний Комітет для влаштування Свята на пошану Івана Франка інформує, що вже завершено всі підготування до гідного і величного проведення заключних ювілейних святкувань Каменяра. Велика юнійна Симфонічна оркестра, що виступить у „Карнеґі Гол", вже закінчила проби під дириґуванням проф. О. Берника; також готові до виступу всі інші учасники програми. В офіційному тижневому виданні програми виступів і концертів у „Карнеґі Гол" опубліковано повідомлення про свято на пошану великого українського поета Івана Франка, що відбудеться у неділю 14-го травня, о 2-ій годині дня. Крім того, голова Управи Франківської Виставки в Українському Народному Домі Я. Пастушенко повідомив, що дотепер Виставку, яка є складовою частиною Ювілейних Франківських Святкувань, відвідало вже біля 1.000 осіб, у тому багато молоді з молодечих організацій Ню Йорку та околиць, діти Рідних Шкіл і Шкіл Українознавства. За повідомленням голови Ділового Комітету адвоката Івана Флиса, та голови Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку, адв. Романа Гуглевича, закінчено також вчасно випуск пам'яткових Франківських жетонів, які можна буде набувати у „Карнеґі Гол", надруковано також спеціяльну Програму Святкувань, у формі пам'яткового журналу, в гарному мистецькому оформленні. Успішно відбувається перепродаж квитків, у ціні від 2 дол. до 6-ти дол. у перших льожах; квитки можна буде набути також у

Солістка Марія Кокольська

касі „Карнеґі Гол" ще перед 2-ою годиною — Святкування Івана Франка розпочнеться у точно визначений час.

У „Карнеґі Гол", між іншими виконавцями, виступить солістка Міської Опери Марта Кокольська, а дириґуватиме Симфонічною оркестрою та Хором „Думка" у повному складі проф. Олександер Берник.

Проф. Олександер Берник

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Кінець великої газети

У п'ятницю 5 травня ц. р. вийшло в Ню Йорку останнє число великого місцевого щоденнока „Ди Ворлд Джорнел Трибюн", який почав появлятися ледве 8 місяців тому внаслідок об'єднання трьох щоденників: „Н. И. Геральд Трибюн", „Н. И. Ворлд Телеґрам енд Сан" і „Н. И. Джорнил Амерікен". Таким чином насправді померли минулого тижня не один, а три нюйоркські щоденники.

Коротка й сумна історія цієї події така: Після 114-денного друкарського страйку в Ню Йорку в рр. 1962/63 мусів припинити своє існування щоденник „Дейлі Міррор". Після 140-денного такого самого страйку в минулому році в скрутному становищі опинились всі три вгорі згадані щоденники. Видавці рішили рятувати їх комасацією, вклавши 10 мільйонів долярів, як інвестиційний капітал, і виплатили 7 мільйонів для ліквідації давніх зобов'язань. Однак, умови з робітничими спілками наклали на нове видавництво обов'язок затруднити 500 зайвих для видавництва осіб технічного персоналу, і хоч новий щоденник упродовж півроку осягнув 700.000 примірників накладу та 900.000 примірників в недільному виданні — все ж газета мала місячний дефіцит 700.000 дол. Коли робітнича спілка типографів підписала із щоденником „Дейлі Нюз" угоду, яка зобов'язуватиме всі щоденники в Ню Йорку, видатки „Н. И. Ворлд Джорнел Трибюн" мали б зрости на 10.500.000 впродовж найближчих трьох років. Видавці воліли закрити газету, що позбавило хліба 2.600 осіб.

Корчення англомовної преси в Ню Йорку кидає похмуре світло на умовини, в яких мусять працювати газетні видавництва в Америці. У 1900 році було в Ню Йорку 15 англомовних щоденників, тепер залишилось тільки три. Як твердить „Н. И. Таймс", щоб урухомити новий великий щоденник, треба 25-50 мільйонів початкового капіталу. Газета масового збуту не може вишрубовувати ціни за примірник ані передплати і не всилі втриматись — без масових оголошень. Щоб відповісти підвищеним вимогам читачів, треба мати великий штаб фахових редакторів і співробітників у прерізних ділянках і могутній технічний апарат. Зріст цін тягне за собою зріст платень і коштів продукції. Коли ж робітничі спілки не хочуть рахуватися з об'єктивними умовинами — приходить кінець видавництву. І внаслідку терпить читач і терпить безробітний журналіст.

Криве люстро

5-го травня 1912-го року вийшло перше число заснованої Леніним большевицької газети „Правда" — і з тієї нагоди по всіх „республіках" Совєтського Союзу щороку відзначають „День совєтської преси". При тому, совєтська пропаганда наголошує, що, мовляв, в основі совєтської преси лежить принцип партійности і . . . правда.

Щодо принципу партійности, то це — абсолютна правда. Партія дає гроші на пресу, партія допускає в ній лише вигідні їй вістки, партія пропагує через утримувану нею, виключно державну, пресу свої рішення; партія наказує збільшити чи зменшити наклад видань . . .

Інша справа з тим, що у совєтській пресі, з її понад 7-ма тисячами назв газет, які виходять накладом у понад 110 мільйонів примірників, нібито все базується на правді. Ще ленінська „Правда" базувалась на викривлюванні фактів, на підступстві, наприклад, обіцянці не - російським народам права на самовизначення, аж до відокремлення. Ще за часів Леніна „Правда" зводила наклепи на невигідних їй діячів, на діячів Церкви, на трудове селянство, називаючи його „куркульським" і т. д. Якщо б „Правда" та інші так звані „центральні" московські комуністичні видання, а за ними й їхні підголоски, в тому числі й „Радянська Україна" в Києві, були дійсно правдивими, то вони, наприклад, ніяк не могли б вихваляти кривавого Сталіна. А проте, яких 30 років пішло на ці вихваляння „ясного сонечка"! Коли б совєтська преса була правдивою, то вона за майже 50 років існування московсько-комуністичної імперії описала б страшну епопею народніх страждань, терпінь, боротьби проти тих, що узурпували владу в СССР. Совєтська преса настільки неправдива, що в самому СССР годі знайти річники „Правди", „Известий", не кажучи вже про газети - підголоски, за минулі десятки років, у яких легко виявити, як ті ж самі автори то оплескували Гамарника, то його проклинали, і те ж саме з Косіором, Постишевим, Ягодою та багатьма іншими. Дійсна правда лежить у тому, що як ніде у світі — совєтська преса це контрольована, цензурована і сто раз забріхана преса, це голос групи, яка узурпувала владу і використовує пресу не для інформації, а для лжеінформації та накидання свого способу думання мільйонам читачів.

В. С-ко

ПОВОРОТ ЛЕОНАРДА ДА ВІНЧІ

Заслуханий у гуркіт гармат на побойовищах В'єтнаму, в промови політичних мужів на світових конференціях, приглушений радіом і телевізією, ніби недочув наш сучасник і ми з ним вістки, що потрясла б культурним світом у „давніх, добрих часах".

Це було повідомлення в пресі про те, що в мадридській національній бібліотеці проф. Джулс Піккус із массачузетського університету, досліджуючи середньовічні баляди, натрапив на дві оправлені в червону шкіру книги — 700 сторінок особистих нотаток і шкіців геніяльного Леонарда да Вінчі, одного з найвизначніших представників епохи Ренесансу.

Виходило б, неперевершений скульптор і маляр, який залишив свій глибочезний слід у мистецтві, техніці, анатомії, ботаніці, аеронавтиці, геології, математиці, захоплювався також... загадками — в його записниках є їх десятки. І на обличчях нашкіцованих на маргінесах постатей якісь дивні, незбагненні усмішки, що нагадують таємничу усмішку Монни Лізи.

Після своєї смерти в 1519 році Леонардо да Вінчі залишив понад 10.000 технічних рисунків з поясненнями, писаними справа наліво, бо так йому вигідніше було писати. Лише 7.000 цих рисунків зберігається в публічних і приватних бібліотеках. Тепер, здається, всі їх знайдено. Понад чотириста років тому мадридський бібліотекар неправильно закаталогізував дві книги в червоних оправах, і аж у 1967 році проф. Піккус з Америки ствердив, що стоять вони... не на тій полиці. І тим збагатив увесь світ ще одним неоціненним скарбом.

В одному з своїх манускриптів Леонардо написав: „Читай мене, о Читачу, якщо знаходиш у мені втіху, бо дуже рідко вертатимусь я у цей світ..." Крізь мряковиння століть дійшли тепер ці слова до людини атомової доби.

Проф. Педретті встановив, що знайдені в мадридській бібліотеці записи Леонарда зроблено в 1500-1508 роках. Перший том містить переважно проєкти механічних приладів, що з них деякі зреалізовано аж наприкінці XIX століття. В другому, меншому томі серед різного роду нотаток подано точні дати і деталі, коли творив Леонардо свого Сфорцу і коли малював „Битву при Анґіярі", революційний твір, що до наших днів не дійшов і що його в XVI стол. називали „чародійною річчю".

В цьому томі є список власних книжок Леонарда, що включає підручник хірургії, Біблію, твори Евкліда, св. Августина, Аристотелеві „Проблеми", порнографічну сатиру на жінок і... куховарські рецепти.

Є тут понад 30 шкіців різного роду фортифікацій, мапи, схеми польоту птахів, руху води і текст ось такої химерної загадки: „Я є той, хто народився перед своїм батьком. Я винищив третину людства, і тоді вернувся до материного черева". Відповідь: Час, бо він існував перед Богом Отцем, він убиває старих людей і приносить нове життя.

Механізми всякого роду і розміру виповнюють книгу. Очевидно, Леонарда найбільше цікавили передача і трансформація руху. Ось, наприклад, трикутної форми структура, що має трансмітувати рух у різних швидкостях. Це, припускають, схема плянетарного годинника. На іншому рисунку бачимо схематичне відношення колеса до його осі. Ще далі — машина, що має відділювати зерно пшениці від кукілю. Ще далі — далеко досконаліший, ніж будь -який з подібних тогочасних, гідравлічний механізм, що його почали вживати лише в 1900-ох роках. Фактично, з численних запроєктованих Леонардом машин лише деякі за його життя стали „робітними машинами". Він уважав, що теорія мусить передувати практиці, і часом творив проєкти, що не могли мати практичного застосування.

Працюючи над оригінальною конструкцією вітряка, він занотував на маргінесі: „Перевірити завтра ранком, чи малі дерева на Порта алля Ґвістізіа (у Фльоренції) надаються як матеріял на цей вітряк".

В 1503 р. Леонардо спроєктував схему, з допомогою якої Фльоренція мала б перемогти свого ворога — Пізу. На накресленій ним мапі бачимо рови, якими хотів він позбавити Пізу води. Леонардів друг, Макіявеллі, переконував фльорентійців прийняти цей плян. Вони почали копати рови, але пізанці вночі засипали їх, і плян залишено.

Хоч називав Леонардо війну „найбільш бестіяльським божевіллям" він, як згадано вище, нашкіцував цілий ряд оригінальних фортифікацій і проєктував пальну зброю. Перед Льодовіко Сфорца похвалявся він своїми „секретними винаходами".

На одній з мап бачимо накреслену Леонардом складну систему каналів, призначених для мирних цілей — розвитку торгівлі між Фльоренцією, Пратом, Пісторією, Севевалле і Чаяном. За допомогою цих каналів можна було також контролювати щорічні повені. Але проєкт цей був занадто дорогий, і його не здійснено.

Протягом 16 років перебування в Міляні найбільшим осягом Леонарда був його геніяльний образ „Тайної вечері". Але щонайменше 10 років присвятив він створенню монументу — Сфорциного батька на коні. Самий лише кінь без вершника був запроєктований на 26 стіп висоти і потребував понад сто тонн бронзи. Такого розміру скульптури не було ще в світі.

В 1493 р. Леонардо виготовив глиняний модель коня. Але син Сфорца, Льодовіко Моро, заплутаний у складні інтриги, був змушений передати ввесь запас бронзи своєму двоюрідному братові на вилив гармат. Знайдені в Мадриді манускрипти розкривають таємниці проєктування цієї колосальної скульптури.

В 1499 р., коли французи здобули місто, модель коня зробили вони ціллю для своїх вправ у стрілянні, і він був розбитий на кусні.

Двадцять сторінок мадридського манускрипту присвячено шкіцам величезної постаті Сфорци.

В журналі „Лайф", з 3 березня ц. р., з якого черпаємо ці інформації, крім цілого ряду репродукцій з рисунків, мап, автопортрета Леонарда, що знаходяться в „червоних книгах", подано репродукцію великого портрета Джіневри, один з ранніх творів Леонарда, що його придбала недавно Національна Ґалерія Мистецтва у Вашингтоні за рекордову суму — 5 мільйонів долярів.

* * *

Внаслідок неуважности бібліотекаря, що закаталогізував манускрипти Леонардо да Вінчі у невідповідному місці, культурний світ їх утратив. Тепер, майже через чотири з половиною століття — згідно з своїм заповітом — Леонардо звертається до нас зі словами: „Прийди, Людино, щоб побачити чудеса, які цими дослідами можна відкрити в Природі..."

А. Власенко - Бойцун

ДО 70-ЛІТТЯ УКРАЇНЦІВ У ПІВНІЧНІЙ ДАКОТІ

(3)

У 1906 році почато в оселі будову церкви св. Івана Христителя, що служила молодій колонії до 1928 року. В тому році перша церковця згоріла, але через два роки її відбудовано і побільшено. Згодом біля нового шляху побудовано ще одну католицьку церкву св. Дмитрія. І будова церков, і жертвенність Малковського, і назва села „Україна" виразно вказують на національну свідомість белфілдської групи перших українських піонерів, на їхню релігійність, любов і прив'язання до залишеної ними країни.

До першої світової війни поселились в районі Белфілду, побіч галицьких українські еміґранти з Київщини. Вони заснували свою православну парафію в Белфілді. Найбільше активности виявила православна громада під час першої світової війни, під умілим проводом о. Івана Сенчука, який зорганізував у Белфілді драматичний гурток та хор. У роках 1917-1918 влаштував він декілька концертів у самому Белфілді та околиці: Бісмарку, Дікенсоні і Вілтоні, де були більші скупчення українців. Прибуток із цих концертів передано Американському Червоному Хресту для допомоги українським полоненим. Сам отець Сенчук, за свою жертвенну працю, дістав признання та медалю патріотичної служби від губернатора Північної Дакоти, Лінна И. Фрайзіра[21].

Власне двадцяті роки були вершком досягнень української колонії Белфілду, України та околиці. Багато українських фармерів побільшили свої посілості вдвоє, втроє і більше. Рівночасно з розвитком поодиноких фарм росли й культурні вимоги хазяїв. Деякі фармери почали передплачувати українські часописи та збирати книжки. Вартісну бібліотеку зібрала родина Дубових, що живе тепер біля Майнату. Коло трьох сотень дітей перших українських поселенців закінчили коледжі й працюють у різних стейтах в різних професіях, передусім учителями, хоч мало з них залишилось у Дакоті.

Завершенням культурного життя українців у Белфілді та околиці було заснування школи народніх танків під проводом Василя Авраменка в 1934 році. Учні цієї школи здобули собі признання і симпатію серед населення Північної Дакоти своїми виступами в Бісмарку, Дікенсоні, Вілтоні і самому Белфілді. Світлина танцювальної групи, зроблена у Вілтоні, вміщена в книжці Конрада Лейфура „Наш стейт Норд Дакота".

Тридцяті та сорокові роки принесли радикальні зміни в сільському господарстві Америки, а Північної Дакоти зокрема. На зміну людині й худобі прийшли машини. Коні стали рідкістю в Дакоті. Попит на робітну силу обнизився до мінімуму. Почався відплив людей до інших стейтів: у 1930 було в Північній Дакоті 680.845 осіб, а в 1940 тільки 639,690; до 1950 року кількість населення впала до 619,638 осіб, пересічно 5 осіб на квадратну милю[22].

Зміна в господарстві і масовий відплив молодого покоління до інших стейтів та інших професій вплинули неґативно на розвиток українських осель. Почався їх занепад та денаціоналізація третього покоління. Про цілковитий занепад села України може свідчити ліквідація поштового уряду, що на початку століття був гордістю Малковського і єдиним зв'язком тих перших еміґрантів з їхньою батьківщиною.

Все ж таки белфілдська група українців має сталого священика, задержала українські традиції і час від часу влаштовує українські, головно церковні імпрези.

Вілтон

Друга група українських еміґрантів поселилась у 1897 році в Вілтоні, малому містечку, що лежить за двадцять миль на північ від Бісмарку[23].

Село Вілтон заснував генерал Вашбурн 10 травня 1889 року, надавши йому назву своєї посілости в Майні[24]. В 1901 році відкрито у Вілтоні копальню вугілля (Вашбурн Лігніт Кол Майн), яка через кілька років стала найбільшою в стейті. У 1907 році побудовано там цегельню, в якій продуковано 20.000 цегол денно[25].

Саме тому, що у Вілтоні можна було скоро й легко влаштуватись на працю, не вкладаючи готівки в господарський інвентар, та й доїзд уже був можливий, поїздом до Бісмарку, а далі човнами по Міссурі на північ, багато українських робітників, головно з Городенщини і Теребовельщини, поселилось у Вілтоні. У 1912 році, коли село Вілтон перейменовано в місто, там уже було коло чотирьох сот робітників - українців. В 1902 році побудовано тут католицьку церкву св. Петра і Павла, а згодом і православну церкву на честь тих же самих апостолів.

І знов, як у Белфілді, сорокові роки принесли занепад вілтонській громаді. Тоді то заведено механізацію в копальні вугілля, і багато робітників, головно молодших, втратило працю. Майже половина українських вуглекопів переїхала до Піттсбурґу та інших місцевостей ЗДА. Розпорошення сприяло відчуженню людей, головно тих, що осіли одинцем по більших містах Дакоти і одружились з не - українцями.

У лютому минулого року довелось мені побувати декілька разів у Вілтоні. Містечко надзвичайно бідне і занедбане. Католицька церковця старенька і бідна, але має свого священика о. Круховського, що живе постійно у Вілтоні. За його інформаціями католицька громада у Вілтоні начислює тепер шістдесят родин. Отець Круховський, мати якого була німкою, розуміє по - українськи і прихильно поставився до відкриття недільної школи українознавства. Служби Божі відправляються церковнослов'янською мовою, а євангеліє і проповідь читається англійською мовою.

Православна церква, хоч куди краща зовнішньо, під час моїх відвідин була зачинена. Тут, як мене поінформовано, Служби Божі відправляються тільки на Різдво і Великдень, коли приїздить священик з Міннеаполісу. До тієї церкви належить ще коло двадцяти родин.

Київ

Зовсім окремо прибула в 1900 році до Північної Дакоти третя група української еміґрації з Київщини, баптистів, євангелистів і членів інших сект з Херсонщини та Криму. Спровадили їх німецькі еміґраційні аґенти разом із німецькими колоністами. Ця релігійна група осіла в МекГенрі, районі біля Майнату, вздовж залізничого шляху „Су Лайн", засновуючи цілий ряд осель: Київ, Русо, Марта, Макоті, Макс, Консберґ, Бутте та чимало окремих хуторів[26]. Хоч найбільш чисельна, вона була мало національно свідома, а до того ж релігійні різниці сприяли їхньому відокремленню і замкненню у маленьких громадках. Вже друге покоління цієї групи, народжене в Дакоті, не зберегло своєї мови, тоді як у Вілтоні ще третє покоління розуміє українську мову.

Біля оселі Київ побудовано в 1902 році баптистську церкву, а згодом заложено ще вісім баптистських церков у тому районі. Всі ті церкви в Північній Дакоті належать до канадійського Союзу Баптистських Церков. У 1933 році впроваджено в баптистських церквах українську мову замість російської. Навіть Василеві Авраменкові не вдалось зорганізувати в тому терені танцювальної групи, бо пуританські засади його мешканців не

(Закінчення на стр. 4-ій).

Засуджено до розстрілу чотового УПА Григу

Як повідомлено у „Вістях з України", органі т. зв. Українського товариства для культурних зв'язків з українцями за кордоном, з березня 1967 р., в Івано - Франківському (колишньому Станиславові), після п'ятиденного розгляду справи, судова колегія в кримінальних справах Івано - Франківського обласного суду засудила колишнього мешканця села Мілієве, Вижницького району, Чернівецької області, Олексу Григу до розстрілу за те, що він: був „у 109 батальйоні шуцполіцай СС, яким командував недобитий петлюрівський генерал Омелянович - Павленко"; воював проти большевиків; був у сотні ОУН „Лепея" та ін.; був чотовим УПА; під псевдом „Чумак" вистрілював голів сільрад, комуністів та комісарів під час війни і по війні в Україні».

У повідомленні з судової залі, написаному в стилі репортажу, подається свідчення якогось І. Войтовича, совєтського парашутиста, скиненого з групою парашутистів під час війни в запілля, який сказав: „Нас оточили бандити, зав'язався бій... Мене і комісара захопили в полон. Тоді я востаннє бачив комісара в живих".

Цей приклад, як і інші, підтверджує, що вояк УПА, чотовий Олекса Грига провадив політичну, а не бандитську, боротьбу з ворогом українського народу. У травні 1945 р. Олекса Грига (може треба читати Ґриґа, але в зрусифікованому правописі в УССР немає літери „ґ") нібито „покинув банду", видав себе за вивезеного на працю в Німеччину, і так працював десь в Україні до 1947 р., коли його таки заарештували". „Тоді він зміг вибрехатись, приховати свої злочини і був засуджений як рядовий учасник до позбавлення волі. Відбув покарання і сховався на півдні України, де його ніхто не знав. Та шила в мішку не втаїш, — повідомляють через понад 20 років після тих подій „Вісті з України". — „Всі його злочини стали відомими, Верховний Суд України скасував попередній вирок і призначив нове розслідування". Вся судова справа обіймає 8 томів.

Повідомлення закінчується тим, що свідок, якась В. Хлустікова із Космача просила суд „визначити йому найвищу міру покарання — розстріл. Вирок винесено".

Репортаж під назвою „Шляхом зради" ілюстрований двома фотознімками. На одній — куток столу з далекої віддалі, за яким видко трьох суддів; на другій — виразна світлина чорнявої молодої людини з інтеліґентним, вимученим обличчям і розумними очима, у якомусь нібито френчі, перед судовою кабіною. У тексті репортажу сказано: „Це останнє прижиттєве фото Григи".

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Ольга Приходько

ПРАДІД ІЛІЯ

РОДИННА ХРОНІКА З ЖИТТЯ ПОДІЛЬСЬКОГО ДУХІВНИЦТВА МИНУЛОГО СТОЛІТТЯ

Частина друга.

ПРІСЯ

(6)

Тож його служба Божа була зовсім особлива, зворушлива і повна співу. І в малій, затишній церквиці панував такий настрій, що всі обличчя були ніби осяяні, а на амбоні стояла надхненна постать, що кликала людей до прекрасного, правдивого, чистого, світлого, небесного . . .

Коли підросла старша донечка о. Василя — Женя, яка з батьком від найменших літ співала вдома службу Божу, о. Василь став брати її з собою до церкви, і деякі молитви вона співала сама. Це зворушувало парафіян ще більше, і їм здавалось, що янголя злітало до них з неба і приносило ці співи від самого Пана Бога.

Одного разу у Великий піст Женя заспівала в церкві чистим, дзвінким голосом:

Душе моя, возстані,
Что спіші?
Конец приближається . . .

Це слово „приближається" вона співала помалу і все тихіше й тихіше, аж поки голос цілком не завмер. В церкві було таке напруження, ніби в усіх спинилося на хвильку серце. Жінки плакали. Вони розуміли, а головно почували, що це наближається смерть . . .

І знов задзвенів голос:

Воспряні убо . . .

І церква зідхнула з полегшею, ніби одними грудьми.

Коли потім люди шли до **сповіді, вони каялися в своїх малих гріхах так щиро, з таким жалем, з таким прагненням бути чистими перед Богом, бути ліпшими, заслужити прощення, що здавалося о. Василеві малими добрими дітьми, і він в імені Божім відпускав їм їхні провини, які вони щиро омивали своїми сльозами.**

І було це єдине стадо і **єдиний пастир . . .**

Авторитет о. Василя був безмежний. Селяни вірили **йому більше, як собі. І його** слово було в селі законом. Люди взагалі там були добрі, ніяких злочинів, ані найменшої крадіжки там не траплялось, хіба які сварки родинні або сусідські, і то головно під чаркою. Жінки більше грішили довгим язиком, а чоловіки — кулаком.

Отець Василь навчав їх правди та справедливости, доброти та милосердя.

І кожне його слово падало на добрий ґрунт.

Це були часи кріпацтва, але вже всюди носилися чутки про волю, і люди в багатьох місцях ставали буйними, але в Десерівці було все спокійно. Правда, пан був гуманний і люди ніколи не скаржились на якієсь кари або утиски. А економ Яблонський казав, що з тої пори, як ксьондз оселився в селі, люди стали значно ліпшими: менше п'ють, і менше сваряться. Він знав добре, який авторитет має православний ксьондз у селян, і часами навіть користав з того.

Як помічав якесь недбальство, то, замість карати, говорив:

— Хочеш, аби сказав про це твоєму йогомостю?

Цього було досить, це здавалося найгіршою погрозою.

Діти

З бігом часу не тільки господарство о. Василя, але також і його діточки виростали та тішили своїх батьків.

Було їх троє: дві дівчини — Женя та Наталя і найменшенький хлопчик — Петруша.

Дівчата пішли в батька, особливо старша — білява з блакитними очима,ніжна та ласкава. І ім'я їй о. Василь винайшов як на ті часи незвичайне — Євгенія. Усіх дітей любив о. Василь, але в своїй Жені душі не чував. Правда, всі її любили.

Кажуть, що тим краща дитина, чим більше, чим чистіше кохання, що її приводить на світ. Євгенія була дитиною великого кохання . . .

Інші діти також були вродливі, добрі, здібні, але Євгенія була надхненна і голос мала чудесний. З найменших літ співала вона з батьком так, що не раз слухачі, а навіть сама Прісся, що не була музикальною, втирала сльозу зворушення.

Горда була Прісся зі своїх дітей, але найбільше пишалася Женею. Куди не підуть усі на те дівчатко любуються і старі, і малі. Кожному вміло сказати любе слово, вміло придумати цікаву забаву. А як танцювала!

В мірі того, як діти виростали, о. Василь все більше часу присвячував їм, все більше займався з ними. Не була це наука. Були це милі розмови про розмаїті речі, а при тому зовсім непомітно приходило трохи науки. Наприклад, рахували фасольки та горішки, складали їх купками окремо, то разом, ділили по половині, а потім усе те записували в зошит. Так ніби граючись вчилися рахункам.

То малювали собі різні картинки і вчилися підписувати їх літерами. То батько приносив книжку і, показуючи її, розказував про далекий світ, про моря та океани, про різних людей, звірят та рослини.

Часами, замість цих розмов, о. Василь майстрував.

Як майже кожний, хто виріс серед волинських лісів, о. Василь дуже любив ліс, розумівся на кожній деревині і вмів з того дерева робити дуже гарні речі. Було в нього багато всяких пилочок, свердликів та різного приладдя, щоб вирізувати прекрасні візерунки та орнаменти. Діти звичайно обсідали його з усіх боків, подавали потрібну пилку чи ножик і з захопленням слідкували, як з-під його вмілих рук з'являлися листочок, квітка, якийсь грибок або пташка. При тому о. Василь оповідав різні байки про звірят. А скільки забавок змайстрував їм добрий батько!

Потім, коли о. Василь посилав дітей бавитися на двір, а сам займався своїми справами або читав книжки, діти не могли дочекатися, коли він знову покличе їх до себе!

Отець Василь дуже любив читати книжки, які діставав у дідича, що був освіченою людиною і мав досить велику бібліотеку. Часто він провадив з о. Василем довгі розмови про перечитані книжки, і в зв'язку з цим їх відносини чимдалі ставали приязнішими. Дідич цінив, що в цьому далекому селі має такого інтеліґентного співбесідника.

Але найкраща година в домі о. Василя починалася в сутінки. Тоді батько займав своє місце на великій канапі, Петруша, як найменший, вилазив йому на коліна, а сестрички обсідали їх з обох боків. Була це ніжна, люба та мила родинна купка, в якій усіх з'єднувала та гріла чиста, щира сердечна приязнь і безмежне довір'я.

(Продовження буде)

Білорусини відзначили 49-річчя державної незалежности

Заходом З'єднаного Білоруського - Американського Комітету в Ню Йорку в готелі Білтморі 2-го квітня відзначено 49-Роковини Державної Самостійности Білорусі. Програмою проводив інж. Анатоль Плискачевський. Після відспівання американського національного гимну, з промовами виступали по англійськи М. Бачар, по білоруськи А. Протас. конґресмен з Ню Джерзі Едвард Патенн та ряд представників поневолених націй. Від Американських Приятелів АБН д-р Іван Дочефф, її предсідник, від Антикомуністичного Інтернаціоналу секретар Гавів Шібер та від Американців для Звільнення Поневолених Націй інж. Ховайло. Головну Управу ООЧСУ представляв на цім святі д-р Ол. Соколишин. Теж прочитано ряд привітів від сенаторів, конґресменів, губернаторів та посадників міст. Посадник Ліндсей та губернатор Рокефеллер видали з цієї нагоди окремі проклямації про Білоруський День.

Прочитано резолюції протесту проти московської окупації та московщення Білорусії, які принято оплесками, та розіслано їх куди слід.

В мистецькій частині виступав Жіночий Білоруський хор „Каліна" під батутою Ксавера Борісовеца при фортепіяновім супроводі Лариси Скорс, Моргарети Січко та Наталії Борісовец, які виконали понад десять пісень з сольовими виступами та дуетами до слів Я. Купала та живих і присутніх на святі поетів Мих. Кавеля, Я. Золака та музики самого дириґента, яких присутні за гарне виконання нагородили щирими оплесками.

Свято закінчено співом білоруського національного гимну.

О. С.

Ню Гейвен, Конн.

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ, ВІДДІЛ в м. НЮ ГЕЙВЕН

повідомляє, що

в суботу, 13-го травня 1967 р.

в 7-ій год. веч. в ЦЕРКОВНІЙ ЗАЛІ
569 Джордж вул. — відбудеться

АКАДЕМІЯ

присвячена 41-ій річниці трагічної смерти

св. п. СИМОНА ПЕТЛЮРИ

Голови Директорії і Головного Отамана Військ УНР

На Академії виступить з доповіддю ВП. Д-р Я. Туркало. В мистецькій частині бере участь відомий оперний співак Лев Рейнарович, Національний Хор, група молодих бандуристів та інші мистецькі сили.

УПРАВА ТОВАРИСТВА

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ
в ЕЛИЗАБЕТ, Н. Дж.
— влаштовує —

ВЕЛИКУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

яка відбудеться

в суботу, 13-го травня 1967 р.

в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
в Елізабет, Н. Дж., 214 Фултон вул.
ГРАЄ ЗНАМЕНИТА ОРКЕСТРА.
Початок о 8-ій год. веч.

Запрошує всіх — КОМІТЕТ

Управа Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

подає до відома, що

ОСЕЛЯ ВІДКРИТА

Нові і відновлені кімнати в палаті. — Кухня працює під фаховим зарядом. — Клюб відкритий.

ДИТЯЧІ ТАБОРИ

Українського Золотого Хреста будуть ведені як в минулих роках від 26-го червня по 2-ге вересня.

В часі сезону відбуватимуться різні культурні і розвагові імпрези.

Запрошуємо приятелів та гостей охочих дихнути свіжим гірським повітрям, плянувати провести свої вакації на Оселі.

Дня 14-го травня, год. 1 по пол.

СПІЛЬНЕ „СВЯЧЕНЕ"

получене з ДНЕМ МАТЕРІ

В цім самім дні відбудеться давно заповіджена виграшка.

Приймається замовлення на кімнати.

В усіх справах зв'язаних з Вашим відпочинком на Оселі, просимо інформуватися

з адміністратором п. Теодором Музичкою
ч. тел. 1-215 377-4621

Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій м. Ню Йорку Відділ УККА

ДО УКРАЇНЦІВ, ГРОМАДЯН міста НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ!

ЗАЗИВ!

У Полудневому В'єтнамі йде бій з червоним варваром за свободу народів та збереження християнської культури світу. Так, як колись у бою з варварськими поганами та імперіялістичною Москвою стояли у передових лавах українські воїни, — так тепер кровавляться на побоєвищах В'єтнаму найкращі сини Америки — у цьому і воїни, юнаки українці.

Заманіфестуймо в суботу, 13-го травня ц. р., наше становище в цій справі — даймо нашу повну моральну піддержку нашим воїнам-героям у В'єтнамі, бо це іде бій теж і за волю Українського Народу.

Закликаємо все Українське Громадянство, Молодечі Організації в своїх уніформах з прапорами, а Жіноцтво в українських народних строях взяти участь всім як один у

ВСЕАМЕРИКАНСЬКІЙ АНТИКОМУНІСТИЧНІЙ МАНІФЕСТАЦІЇ

під кличем

„Піддержуймо наші Збройні Сили у В'єтнамі"

по 5-ій евеню від 95-62 вул в Ню Йорку.

ЗБІРКА УКРАЇНСЬКОЇ ГРУПИ — о год. 11-ій рано

13-го травня 1967 року

на 93-ій вул. і Медісон евеню Схід.

КОМІТЕТ ЗОВНІШНІХ ЗВ'ЯЗКІВ

СТВОРЕННЯ ПОСТІЙНОЇ КООРДИНУЮЧОЇ УСТАНОВИ...

(Закінчення зі стор 1-ої)

бути включена в резолюції СКВУ. Перша пленарна сесія СКВУ мала б відбутися в четвер 16-го листопада та буде обмежена головно до врочистих формальностей: внесення прапорів українського та країн українського поселення, співу гимнів, молитви, привітань і подібне. Сесію відкриє президент ПАУК о. прелат д-р Василь Кушнір, а від імені громади-господаря привітає її президент УККА проф. Лев Добрянський. Президію СКВУ становили б о. д-р Кушнір як предсідник, голова Організаційної Комісії і екзекутивний віце - президент УККА Иосип Лисогір, та голови - речники крайових репрезентацій з усіх країн українського поселення у вільному світі будуть заступниками предсідника та черґуватимуться у веденні нарад, а секретарюватимуть Микола Плавюк і Ігнат Білинський. На дальших, ділових сесіях буде три доповіді й опісля речники поодиноких делеґацій зголошуватимуть свої заяви і завваги. СКВУ закінчиться в неділю, 22-го листопада, формальним схваленням приготованих та устійнених наперед маніфестів, закликів, резолюцій та інших постанов СКВУ. В рямках СКВУ передбачений конґресовий бенкет з відповідною програмою. Програма Конгресу передбачає багато інших врочистостей та виступів, включно із відвідинами делеґації Конгресу в ОН та передача Генеральному Секретареві ОН і делеґатам поодиноких країн відповідного меморіялу.

Трудність з маніфестацією

У проєкті програми СКВУ, що його приготовила Організаційна Комісія, передбачалось багатолюдну маніфестацію в Медісон Сквер Гарден із відповідною культурно-мистецькою програмою та маніфестаційними виступами українських і чужих репрезентантів. На поважну трудність натрапляє устійнення персонального складу цих репрезентантів.

Публікації

З нагоди СКВУ запляновано відповідні публікації українською та світовими мовами. Основну інформаційну брошуру про українську визвольну проблематику в українській, англійській, французькій, еспанській, німецькій та інших мовах приготовляє д-р Володимир Душник. Обрано окрему рецензійну комісію. Крім цього, буде приготована програмова книжечка із відповідними інформаціями про українські поселення в поодиноких країнах, з програмою Конґресу, списком делеґатів і подібне.

Узгіднення ухвал СКВУ

Уже в найближчому часі на всі відомі адреси крайових українських організацій і установ в поодиноких країнах вільного світу будуть вислані для завваг і узгіднення проєкти всіх передбачених документів та ухвал СКВУ: резолюцій, маніфестів та закликів до українського народу в Україні, українців у вільному світі, Об'єднаних Націй та урядів вільних країн світу. Ці матеріяли будуть вислані разом із формальним запрошенням до участи в Конґресі, відповідним супровідним листом та додатковими інформаціями щодо Конґресу, його програми і процедури.

Фінансові справи

Дотеперішню підготову СКВУ фінансували Комітет Українців Канади та Український Конґресовий Комітет Америки. На останніх нарадах в Торонті багато уваги віддано справам бюджету СКВУ та придбання необхідних фондів. Перші фонди прийдуть із зобов'язання всіх тих крайових організацій ЗДА і Канади, що мають своїх репрезентантів у Підготовному Комітеті та які повинні скласти на цілі СКВУ по не менше, як сто долярів кожна. Обрано відповідну Фінансово - бюджетову Комісію, яка займеться підготовою бюджету та зібранням фондів.

Велике зацікавлення

СКВУ вже й досі викликав найбільше зацікавлення серед українського громадянства у вільних країнах світу, що виявилось у численних дотеперішніх публікаціях та голосах преси і на публічних зібраннях. Численна участь в останніх нарадах Підготовного Комітету, як і самі наради це зацікавлення потвердили і підкреслили. Для інформації й орієнтації подаємо список учасників нарад так, як можна було занотувати, коли вони зголошувались-представлялись на початку нарад: о. д-р Василь Кушнір, Йосип Лисогір, Ігнат Білинський, д-р Матвій Стахів, Микола Плав'юк, А. Драган, Т. Кобзей, Ст. Росоха, М. Дольницький, І. Вараниця, М. Королишин, д-р М. Кушпета, Іван Винник, Іван Іванчук, М. Сосновський, Олександер Матла, Роман Крупка, А. Добрянський, Юрій Нагорний, д-р Вол. Михайлів, д-р Богдан Гнатюк, Іван Янішевський, Степан Спринський, посол Микола Мандзюк, І. Г. Сирник, д-р Ярослав Кальба, мгр. Євген Мастикаш, Стефанія Савчук, Ірина Кривонюк, Марія Солонинка, Іван Кіріченко, Олена Лотоцька, Петро Гарбар, д-р Степан Ріпецький, д-р Т. Сендзік, Антін Батюк, адв. Теодор Гуменюк, д-р П. Охітва, Ю. Чучкевич, Б. Мороз, Зенон Зелений, Омелян Тарнавський, Іван Дубилко, Микола Підлісний, Петро Бутрин, Микола Борецький, Євген Гановський, д-р Едвард Жарський, В. Шимко, Вол. Боровський, І. Хома, д-р Мирослав Прокоп, Володимир Мазур. Були й інші, яких не занотовано.

Наради, після їх відкриття та проведеної о. д-ром Кушніром молитви, привітав новообраний голова Відділу КУК в Торонті, д-р Осип Бойко. Зворушливі були кінцеві заяви голів Програмової і Організаційної Комісій, о. прелата В. Кушніра та п. Й. Лисогора, які висловлювали велике вдоволення з діловости та кінцевого висліду цих нарад, що дає ґарантію повного успіху СКВУ та кращого майбутнього нашого народу і нашого поселення у вільному світі.

Два аспекти СКВУ

Світовий Конґрес Вільних Українців, як це виразно виявилося і на останніх нарадах Підготовного Комітету в Торонті, матиме маніфестаційний і діловий характер та два головні аспекти: 1) пригадку Великої Української Національної Революції, що почалася 50 років тому і завершилася самовизначенням українського народу у створеній його волею і силою Української Держави та яка продовжувалася після того, як ця держава впала першою жертвою нового цим разом червоного московського імперіялізму, і 2) доказом того, що ця визвольна революція Українського Народу продовжувалася безперервно від того часу і продовжується сьогодні коштом великих жертв крови і майна і не закінчиться, аж доки український нарід знову не досягне своєї справедливої мети та заживе вільним життям у своїй власній, ні від кого незалежній, самостійній, соборній і народоправній Українській Державі. Важливим аспектом СКВУ буде протидія вже тепер пущеної в рух большевицької забріханої пропаганди з нагоди 50-річчя жовтневої революції, яке припадає саме в часі, як відбуватиметься СКВУ.

З огляну на ФРАНКІВСЬКИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ,
Загальні збори ОМУА — відбудуться
НЕ в НЕДІЛЮ, але в СУБОТУ, 13-го ТРАВНЯ 1967 р.
о год. 1-ій по пом. в Домівці ОМУА
149 2-га евеню в Ню Йорку.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

Наукове Засідання

Економічно-Правничого Відділу Академії

Доповідь Степана ПРОЦЮКА „Проблеми заселення і розвитку промисловости Сибіру".

Засідання відбудеться в суботу, 13-го травня 1967 року о 6:30 веч. в приміщенні Академії
206 West 100th Street, New York, N.Y.

В БОФФАЛО, Н. Й. В БОФФАЛО, Н. Й.
RIVOLI THEATRE, 1111 Broadway Тел.: 892-3523

Прем'єра! — Лише три дні:
П'ятниця, 12-го травня від год. 7-ої до 11:45 вечора.
Субота і неділя, 13 і 14 травня 1967 року
від год. 2-ої по пол. до год. 11:45 веч.

Тіні Забутих Предків

Світової міри, надзвичайний, український, кольоровий фільм з англійськими написами, продукції студії Довженка за М. Коцюбинським, відзначений золотою медалею на Міжнародному Фестивалі в Атенах.

Додаток:

УКРАЇНСЬКІ ТАНЦЮРИСТИ (в кольорах)

ПОДЯКА ХВОРОГО СЕРЦЯ

У моїй попередній „Подяці" зайшла помилка і пропущено мою щиру подяку моїй Дорогій Родині.

Я дуже прошу вибачення за недогляд і ще раз сердечно дякую за поміч, опіку, відвідини і співчуття, під час хвороби серця Усім, усім Приятелям і Родині, а головно моїй Дорогій Дружині Анні, братові Рибакові Емануїлові, Марії і Романові, шваґрові Чайковському Левові і дорогеньким Лярисочці і Льоньові, кузинам д-рові Мишкевичеві Богданові, Ірені і Зеньові і Усім тим, котрих би моє хворе серце пропустило — ще раз найщиріше Спаси Біг.

Норберт Рибак

КНИЖКИ

Уже вийшла з друку друга книжка етимологічних дослідів В. ЧАПЛЕНКА „НОВІ ЗНАДОБИ ДО ЕТНОГЕНЕЗИ СЛОВ'ЯН ТА ІНШИХ НАРОДІВ". Ціна 2 дол. Можна набувати й першу книжку – „Адигейські мови"... Ціна також 2 дол. Адресувати:
V. Chaplenko
c/o A. Krawchuk
1010 Kilsyt Rd.
Elizabeth, N.J. U.S.A.

МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ у НЮ ЙОРКУ
під протекторатом
УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Неділя, 14-го травня 1967 р., год. 2-га по пол.
Carnegie Hall, 154 W. 57th St., New York City

У ПОШАНУ

ІВАНА ФРАНКА

ПРОГРАМА

Святочна промова .... Д-р М. СТАХІВ
Поема І. Франка „Похорон" .... Артисти „Нового Театру"
С. НОВИЦЬКИЙ, І. ШУГАН і В. ЛИСНЯК

Хор „Думка" – Симфонічна Оркестра

М. КОКОЛЬСЬКА, сопрано • Проф. О. ВЕРНИК, дириґент

КВИТКИ В ПЕРЕДПРОДАЖІ в цінах дол. 2,00, 3,00, 4,00, 5,00 та (перші льожі) дол. 6,00: Ню Йорк, АРКА, ЕКО, СУРМА; Нюарк: „БАЗАР", „ДНІПРО"; Джерзі Ситі: УНДім (А. Шаран), „Самопоміч"; Асторія :53 Відд. СУА — Церква Чесн. Хреста; Елізабет: УНДім; Пассейк: „СІЧ"; Йонкерс: „Веселка", та Бюро п. Козіцького; Гемпстед: „Пласт-Прият" (тел.: IV 9-7732).

Від. 2. до 15 травня 1967. „Народний Дім" — Ню Йорк

ВИСТАВА КНИЖКИ Й ПРЕСИ

відкрита щоденно від 5:00 — 9:00 вечора.
у суботу та в неділю від 1:00 — 9:00 веч.

ПОТРІБНО УКРАЇНСЬКИХ КНИЖОК

Тижневик „Поступ" із Канади повідомив адресу, на яку прохається надсилати в доброму стані українські книжки та книжки англійською мовою — на українську тематику, як подарунки для канадійських бібліотек. Цю адресу подається за апробатою і згодою Комітету Українців Канади, який старається, щоб у зв'язку з визнанням рівноправности української мови в університеті Манітоби, у бібліотеках Вінніпеґу та інших міст тієї області було якнайбільше українських книжок. Подарунки посилати на адресу: A. Zaharychuk, 648 Inkster Boulevard, Winnipeg 4, Man., Canada.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 18

Г. Павлик, Джерзі Ситі	$ 13.00	Н. Давидович, Саут Сейнт Пол	1.00
П. Марко, Форест Гиллс	10.00	Н. Данко, Гері	1.00
В. Кашуба, Шикаго	8.00	В. Держко, Вейн	1.00
П. Паснак, Рочестер	8.00	М. Дідик, Олд Форд	1.00
І. Кубік, Міннеаполіс	7.00	М. Сдліцький, Шикаго	1.00
В. Костецький, Міннеаполіс	5.00	Д. Ількевич, Міннеаполіс	1.00
О. Федор, Флемінґтон	5.00	А. Клименко, Рочестер	1.00
М. Малинівський, Рочестер	4.00	І. Клок, Линден	1.00
Е. Бехметюк, Вудсайд	3.00	І. Ковалькевич, Голиок	1.00
А. Білецька, Н Плейнфілд	3.00	Г. Когут, Норт Голливуд	1.00
М. Бурдин, Шикаго	3.00	І. Колачко, Шикаго	1.00
Р. Волчук, Мейплвуд	3.00	М. Колодій, Ст. Леонард	1.00
А. Галелюк, Ню Бронсвік	3.00	В. Кондрук, Кенсас Ситі	1.00
М. Гарріс, Елмвуд Парк	3.00	А. Лисенко, Гойд Парк	1.00
Я. Головач, Віллоудейл	3.00	А. Майданський, Шикаго	1.00
І. і О. Гульоватий, Ню Йорк	3.00	І. Мартинович, Вашинґтон	1.00
Д-р В. Герент, Вест Гартфорд	3.00	К. Миронович, Фордс	1.00
М. Дудар, Дітройт	3.00	М. Мицьо, Гемпстед	1.00
Е. Коломієць, Елкінс Парк	3.00	Д. Мозіль, Клівленд	1.00
Д. Лозинський, Ню Гейвен	3.00	А. Нагірний, Гадсон	1.00
С. Луцький, Дітройт	3.00	І. Недільський, Ню Йорк	1.00
І. Миколаєнко, Вашинґтон	3.00	Р. Павлічко, Рочестер	1.00
Н. Н., Свартмор	3.00	Р. Пристай, Рочестер	1.00
П. Слотюк, Філядельфія	3.00	В. Попович, Рочестер	1.00
Е. Федик, Вудсайд	3.00	М. Пуйда, Філядельфія	1.00
Д. Чирко, Бруклин	3.00	Т. Ракочий, Олбани	1.00
Р. Брикович, Монтреаль	2.00	А. Рибчинський, Омага	1.00
А. Ґудзовський, Елмгурст	2.00	Б. Романенко, Міннеаполіс	1.00
Г. Добровольський, Омага	2.00	С. Савчук, Вудсайд	1.00
В. Іващук, Шикаго	2.00	Садовий, Шикаго	1.00
В. Жовтяк, Парма	2.00	В. Сокалюк, Шикаго	1.00
Я. і О. Кравчук, Парма	2.00	С. Стрілецький, Акрон	1.00
С Кобилецький, Рочестер	2.00	П. Теплицький, Боффало	1.00
М. Мірчук, Лівінґстон	2.00	А. Теплюх, Ню Йорк	1.00
О. Рибалт, Янґставн	2.00	С. Трістан, Трентон	1.00
Л. Сисин, Гарфілд	2.00	А. Тур, Асторія Н. Й.	1.00
Інж. П. Твердохліб, Рочестер	2.00	М. Хащевський Ірвінґтон	1.00
А. Федюк, Портленд	2.00	М. Хомик, Філядельфія	1.00
М. Фем'як, Норвіч	2.00	М. Цофнук, Ню Йорк	1.00
І. Хома, Едмонтон	2.00	Х. Шкамбара, Роґвей	1.00
С. Геба, Лашіне	1.00	І. Шкільник, Торонто	1.00
		С. Юрків, Дітройт	1.00
		С. Ямсюк, Ютика	1.00
		М. Ястремська Джерзі С.	1.00

ГОЛОВНА РАДА
НАУКОВИХ ТОВАРИСТВ ім. ШЕВЧЕНКА
і
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в ЗДА

ділиться з Членством і Прихильниками Вільної Української Науки сумною вісткою, що у Львові помер дня 21-го квітня 1967 р. на 81-му році життя

проф. д-р ІВАН КРИП'ЯКЕВИЧ

дійсний член НТШ з 1911 р., довголітній директор Історично-Філософічної Секції НТШ, професор Тайного Українського Університету у Львові, доцент Кам'янець-Подільського Університету, професор Львівського Університету, один із найвизначніших сьогоднішніх українських істориків, знавець історії Козаччини, вчений, заслужений педагог та суспільно-громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в суботу, 6-го травня 1967 року по довгій і важкій недузі, відійшла у Вічність у Філядельфії Па. на 76-му році життя наша Найдорожча

МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

Стефанія з Коритовських ЧОРПІТА

вдова по бл. п. інженерові Михайлові Чорпіта.

ПАРАСТАС буде відслужений в п'ятницю, 12-го травня ц. р. о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Креденсора, 25 і Бравн вул.

ПОХОРОН в суботу, 13-го травня 1967 року о год. 8-ій ранку з того ж пох. заведення до церкви св. о. Миколая при 24 і Поплар вул., а відтак на цвинтар на Факс Чейсі.

Горем прибиті:

СТЕПАН і ХРИСТИНА — син і невістка
РОКСОЛЯНА — внучка
ВАСИЛЬ КОРИТОВСЬКИЙ — брат з Родиною в Канаді
МИХАЙЛО КОРИТОВСЬКИЙ — брат з Родиною в Польщі
і Родина в Україні

Згідно з бажанням Покійної, замість квітів на могилу, просимо про датки на Фонд Катедри Українознавства.

В глибокому жалю й смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 6-го травня 1967 р. у Філядельфії, Па. відійшла від нас у Вічність на 72-му році трудолюбивого життя, по важкій недузі прийнявши Найсвятіші Тайни, наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА й ТЕТА

бл. п.

ОЛЕНА МОЛЯЩА

довголітня вчителька всеЛюдних шкіл на Рідних Землях і Рідних Шкіл на еміґрації.

ПАНАХИДА буде відслужена в середу, 10-го травня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні п-ва Насевичів при 109 Табор Рд.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 11-го травня 1967 р. о год. 9-ій рано по відслуженій Заупокійній Службі Божій в церкві Царя Христа — Найставн на кладовищі Факс Чейс.

Прибиті горем:

ІВАН — муж
ІРИНА й АДАМ РАЙНЕР — донька й зять
БОГДАННА — внучка
МАРІЯ ІВАХІВ — сестра
ЗВЕНИСЛАВА й ВОЛОДИМИР РОМАНІВ — сестрінка з чоловіком і дітьми
СЛАВОМИРА й МИРОН БІЛАС — сестрінка з чоловіком
та Свояки на Рідній Землі

Замість квітів на могилу мого Тіточного Брата

бл. п. д-ра РОМАНА НЕСТОРОВИЧА

складаємо 20.00 долярів на Український Університет у Римі.

Петро САВЧИН з Родиною

СТВОРЕНО ХОРОВЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНИ

В УССР, де є понад 20.000 народних самодіяльних хорів, нарешті громадськість добилась того, що в Одесі відбувся установчий з'їзд і на ньому створено Хорове Товариство України, головою якого став С. Козак. У „Літературній Україні" з 21 квітня, про виступи багатьох промовців на установчих зборах лише згадано одним словом, без подання змісту промов.

ТЕЛЕВІЗІЙНА КАМЕРА ДЛЯ КОСМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Ген. бригади Дейвід Сарнофф (зліва), голова Радіової Корпорації Америки показує мініятюрну телевізійну камеру сконструйовану спеціяльно для космічних досліджень. На передньому пляні, внизу, Тайрос М, сателіт призначений для досліджування погоди. Відбувся цей показ під час річного зібрання акціонерів Радіової Корпорації Америки (РКА) у Ню Йорку.

ДО 70-ЛІТТЯ УКРАЇНЦІВ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

дозволяють танцювати для публіки.

У роках 1949-1959 поселилося в Північній Дакоті вісім родин політичної еміграції. Це переважно лікарі та інші професіонали, що живуть по більших містах. Вони знайшли добрі умовини по лікарнях, університетах та коледжах, і їм в більшості живеться краще, ніж на сході ЗДА.

В 1952 році д-р Антін Жуковський заснував у столиці Північної Дакоти Відділ УККА, який веде дуже успішну працю, про що можуть свідчити конґресові рекорди. Він нав'язав особисті й товариські зв'язки з відомими американськими політичними діячами, за його старанням сенатори й конґресмени Північної Дакоти порушили в Конґресі ряд загальноукраїнських справ, як „1000-ліття України"[27], „15-ліття знищення Української Католицької Церкви"[28], „100-ліття з дня народження Михайла Грушевського"[29]. Крім цього Відділ УККА безплатно використовує стейтову телевізійну і радіову сітку, через яку надає українську програму англійською мовою, відзначаючи важливі роковини, передусім день 22 січня.

На внутрішньому відтинку Відділ старається об'єднати розпорошених, поділених і байдужих нащадків українських піонерів. З цією метою енерґійний д-р Жуковський відвідував кожну громаду, виголошуючи доповіді про Україну та заохочуючи слухачів не цуратись свого походження і в переписах населення подавати свою українську національність. Успіхи були добрі: число українців у 1960 році збільшилося в порівнянні з попередніми переписами.

В заключенні цієї статті про Північну Дакоту і українців в ній треба ствердити, що українські еміґранти знайшли добру землю і добрі умовини для себе, своїх дітей і нащадків, але не зуміли закріпити для себе провідних позицій навіть у районах, що належали їм на 90 відсотків. Причин багато: мало освічених людей, трудноці з державною мовою, брак особистої і національної гордости, а передусім байдужність. Очевидно, „мудрий німець" використав ситуацію для себе.

[21] Ibid., pp. 228-229.
[22] *Our State North Dakota*, pp. 292-293.
[23] "Ukrainians in North Dakota", p. 220.
[24] *Origins of North Dakota Place Names*, p. 186.
[25] Ibid., p. 187.
[26] Ibid., p. 155.
[27] Congressional Record, A-3508.
[28] Congressional Record, A-6685.
[29] Congressional Record, A-5141.

(Кінець)

ЗАКІНЧИВСЬ ФЕСТИВАЛЬ ЛЮБИТЕЛЬСЬКИХ ФІЛЬМІВ

Як повідомила „Радянська Україна" з 22 квітня, — „десять днів у Києві проходив 6-й Республіканський огляд любительських фільмів, який став складовою частиною фестивалю самодіяльного мистецтва. Жюрі переглянуло 164 фільми майже всіх областей України."

СПОРТ

УСК — „БЛЮ СТАР" 2:0

Ню Йорк, 23-го квітня. — До цих змагань за мистецтво „Великої Десятки" НАФСоюзу виступив УСК у дещо зміненому складі: Дж. Янґ грав на штопері, а Бредлі пішов на своє місце на помочі. Це пересунення скріпило оборону, а лінія помочі з Бредлі і МекКуллей краще підсилювала напад. До нападу повернувся знову Лобатон, який є завжди грізним для воротаря противника. На 30-ій хвилині Лобатон випрацював підворітну нагоду, яку закінчив успішним стрілом Фіні. На ці перші ворота, розуміється, напрацювалися УСК-івці півгодини гарною грою низом проти вітру, маючи проти себе добре зіграну, швидку і сильну кондиційно дружину „Блю Стар". В другій півгрі УСК застосував у грі з вітром високі і довгі подачі, що теж вийшло дружині на користь. Другі ворота здобув для УСК-у Вільсон з подачі Лобатона на 75-ій хвилині гри.

Ці змагання УСК-у можна зачислити до добрих і успішних, та щасливих, бо й ворота УСК-у були під грізним обстрілом. М'яч щасливо обминав ворота, але і Ґерлі жертвенно та зі щастям боронив воріт. Введений у другій півгрі П. Ґерлі не приніс користи: він радше перешкоджував грі, тому краще виставляти у складі добрих молодих вихованців УСК-у Кіляра, або Коваленка. Дружина УСК-у повинна частіше застосовувати гру крилами, щоб розтягнути сконцентровані сили противника на середині грища. Уставка змагунів на цих змаганнях, при кращому зіграні змагунів, може бути ключем до дальших перемог.

Найкращими на грищі були: Вільсон, МекКуллей і Фіні. Також Смага був вже кращим на цих змаганнях, як у зустрічі проти „Готи".

І. Дзядів

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ТРАВНЯ 1967 р.

НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в залі УНДому при 140 Prospect Ave., Irvington, N. J. Проситься членів платити вкладки на зборах Відділу. — Мґр. І. Оверко, Ірина Заболоцька, Марія Ґерус, Ю. Баранюк.

СУБОТА, 13-го ТРАВНЯ 1967 р.

АМБРІДЖ, Па. Місячні збори Т-ва св. Василія Великого — 161 Відд. о год. 7-ій веч. в клюбовій залі. — П. Роноський, мол., рек. секр.

CENTRAL FALLS, R. I. Місячні збори Т-ва І. Франка — 93 Відд. о год. 8-ій веч. в Civic Center. Проситься всіх членів обов'язково прибути, бо є важні справи до полагодження і проситься вплатити на зборах свої вкладки. — В. Трембач, гол., М. Іваницький, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ТРАВНЯ 1967 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. У місяці червні, липні і серпні — місячних зборів не буде. Управа Відділу просить членів прибути на збори, щоб перед літньою перервою обговорити всі важливі справи. — Управа.

БАЛТІМОР, Мд. Місячні збори Б-ва Пресв. Тройці — 320 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Гор. Клюбі при 3101 O'Donnell St. Проситься чл. прибути на збор та вирівняти членські вкладки. — Д. Пісецький, предс., Ів. Малко, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Проситься чл. прибути і вирівняти свої чл. вкладки та приєднувати нових членів до Відділу. Г. Кисіль, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45-ий Відд. о год. 11:30-1:30 в домі Укр. Амер. Горожан при 847 No. Franklin St. Проситься прибути на збори та вирівняти чл. вкладки. — В. Колінко, предс., М. Сеник, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ТРАВНЯ 1967 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, при 292 Гудсон Евеню. Проситься членство прибути на час і вирівняти свої залеглості. — Управа.

ТАРЗАН, Ч. 5805. Професор Тейт!

Один із них представився. Я є Барт Коді, а це Дік Ґрін... Ми члени наукової експедиції...

— Ми прямували до південно-західнього узберіжжя, і нагло ми мусіли направити корабель...

— Та ось наш провідник, професор Джан Тейт... Це буде краще, як він вияснить